

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Губка В.О., Головка М.Г., Гайдаржі Є.І., Охріменко Г.І., Вайло Ю.М. ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ...</i>	48
<i>Іванченко О.З., Мельнікова О.З. РОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ У ПІДВИЩЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ</i>	48
<i>Корнєєва О.М. ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОНІЧНИХ ПРИЙОМІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ</i>	50
<i>Куліченко А.К., Чугін С.В. COIL ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ...</i>	51
<i>Kucher T.V. GROUP DISCUSSION IN A SMALL SETTING AS PART OF THE TEAM-BASED LEARNING STRATEGY: A POTENTIAL METHOD FOR DISTANCE LEARNING IN PHARMACOLOGY</i>	53
<i>Левчук-Воронцова Т.О., Михайлюк Є.О. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ У ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ</i>	56
<i>Марушко Ю.В., Бовкун О.А., Дмитришин О.А., Хомич О.В. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ</i>	57
<i>Марушко Ю.В., Дмитришин Б.Я., Єсипова С.І., Бовкун О.А., Дмитришин О.А. АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ mhGAR У НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ЛІКАРІВ -ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ</i>	59
<i>Мельнікова О.З., Іванченко О.З. ВИКОРИСТАННЯ БІОФІЗИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОГРАМ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ</i>	61
<i>Мікаєлян Г.Р. СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ДИСТАНЦІЙНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ГРАФІЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ</i>	62
<i>Онїщенко Т.Є., Корнієнко О.О., Рябоконт О.В. ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗВО</i>	63
<i>Рижов О.А. КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ</i>	65
<i>Самойленко О.В. СОЦІАЛЬНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ</i>	66
<i>Ureczky, E. EXPERIENCES WITH TEACHING MEDICAL ANTHROPOLOGY TO AN INTERNATIONAL GROUP OF MEDICAL STUDENTS IN HUNGARY</i>	68

СЕКЦІЯ 3. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ (ГЛОБАЛІЗОВАНИЙ СВІТ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ)

<i>Звягіна Г.О., Потоцька О.І. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЛІКАРІВ У СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ</i>	69
<i>Котелевець В.В. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ</i>	71
<i>Котлова Ю.В., Великанова Т.В. ЛІКАРСЬКА ПОМИЛКА ЯК ФІЛОСОФСЬКИЙ ФЕНОМЕН</i>	73
<i>Oliynik A., Solianenko O. FEATURES OF PHYSICIAN - PATIENT COMMUNICATION IN GREAT BRITAIN</i>	74

СЕКЦІЯ 4. МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

<i>Ангеловський А.В. ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА РОБОТОТЕХНІКИ В МЕДИЦИНУ: МЕТОДОЛОГІЧНІ СМИСЛИ МАТЕРІАЛІСТИЧНОГО ПІДХОДУ</i>	76
--	----

Малювання схем, структур або ілюстрація фізичних процесів за допомогою графічного планшета підвищує увагу студентів та їхню залученість у процес. Вони можуть задавати запитання в реальному часі, а викладач - надавати пояснення, візуалізуючи їх деталі на екрані в зручній та зрозумілій формі. Таке поєднання графічного планшета, графічного редактора та MS Teams компенсує, у певній мірі, фізичну відсутність студентів в аудиторії, забезпечуючи якісний доступ до навчального матеріалу.

Інтеграція графічних інструментів в навчальний процес сприяє покращенню якості освіти, робить навчання більш адаптованим до потреб студентів, сприяє їх ефективній взаємодії з викладачем при формуванні професійних компетентностей.

Список використаних джерел

1. Яловега, І. Г. Використання графічного планшета при проведенні синхронних практичних занять з математичного аналізу в умовах дистанційного навчання [Текст] / І. Г. Яловега // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – Суми : [СумДПУ імені А. С. Макаренка], 2020. – Вип. 1 (23), ч. 2. – С. 95–101. – DOI: 10.31110/2413-1571-2020-023-1-2-015.

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗВО

*Онiщенко Тетяна Євгенiвна, к.мед.н., доцент,
доцент ЗВО кафедри iнфекцiйних хвороб,
Корнiєнко Олена Олександрiвна, к.мед.н., доцент,
доцент ЗВО кафедри iнфекцiйних хвороб,
Рябокoнь Олена Вячеславiвна, д.мед.н., професор,
завiдувачка кафедри iнфекцiйних хвороб,*

Запорiзький державний медико-фармацевтичний унiверситет

Пошук та впровадження інноваційних технологій в освітній процес сприяє реалізації основних принципів навчання: безперервності, компетентнісного підходу, багаторівневої освітньої та виховної діяльності, впровадженні сучасних ІТ-технологій. Актуальність впровадження інноваційних технологій полягає в тому, що тренд «навчання через усе життя» протиставляється традиційному «навчанню на все життя» і передбачає постійний розвиток особистої ефективності сьогодишніх студентів, а освітні технології, методи та прийоми покликані підготувати майбутніх фахівців готових до ефективного реагування на постійні зміни [3, с.13].

Інноваційні технології це особливі форми і методи, які у поєднанні з способами і вміннями педагога, при організації навчального процесу, спрямовані на організацію активного навчального процесу для реалізації потенційних здібностей студента. Вміле застосування інноваційних технологій підвищує ефективність і якість освіти, сприяє досягненню освітніх цілей, підвищує результативність і рівень мотивації студентів до навчання, а також залучає студентів до активної діяльності у межах навчального процесу і поза ним [1, с.15].

Інноваційні освітні технології будуються за принципом взаємозв'язку трьох найголовніших, системоутворюючих складових: використання актуального навчального матеріалу, новітніх методів навчання, а також формування сучасної структури навчання [2, с.106].

Застосування сучасного навчального матеріалу передбачає чітку структурування змісту навчальної дисципліни з формуванням актуальних компетенцій та наявністю супровідних навчальних матеріалів (мультимедійних презентацій, відеороликів, аудіо файлів, тощо), саме використання яких передбачає впровадження сучасних інформаційно-комунікативних технологій. Під сучасними методами навчання розуміють методи, що спрямовані на активне залучення студентів до освітнього процесу з урахуванням специфіки навчання, розвиток активної групової творчої діяльності, колективної взаємодії (на противагу традиційному «пасивному» сприйняттю інформації) [4, с.175]. Сучасна

інфраструктура навчання є система, що побудована з ключових складових освітнього процесу - інформаційної, організаційної (управлінської), технологічної, комунікаційної та технічної, кожна з яких створює певні переваги при організації освітнього процесу. Існує багато інноваційних технологій навчання, до деяких з них належать [1, с.16]:

- Мозковий штурм є перспективним напрямом у діяльності педагога, тому, що він передбачає активізацію мозкової діяльності групи студентів через постановку проблеми, яка потребує ухвалення колективного рішення обмеженого у часі. Після закінчення часу, визначеного для розв'язання проблеми, педагог організовує обговорення і спільний вибір найкращої пропозиції студентів. Такий підхід дає змогу кожному студенту взяти участь у діяльності колективу.

- Проблемне навчання спонукає до найповнішого (точного і спланованого) комплексного розв'язання проблеми, що передбачає використання проблемних питань, які не мають однозначної «правильної» відповіді. Для цього студенти колективно розв'язують проблему, вирішення якої частіше є одним. При застосуванні даної технології особливе місце посідає активна позиція студентів і формування колективних точок зору.

- Тьюторський супровід використовується для організації самостійної роботи студентів під контролем викладача, шляхом підвищення мотивації за рахунок введення повної самостійності.

- Перевернуте навчання є одним із найперспективніших і актуальних на сучасному етапі, при ньому відбувається «зміна ролей» між педагогом і студентами. При цьому студенти самостійно вивчають лекційний матеріал у зручний час, виконують практичні завдання, беруть участь в активній спільній культурно-творчій діяльності з викладачем. Перевернуте навчання потребує активного впровадження інтернет-технологій в освітній процес, а викладач формує лекційний матеріал через сучасні технології та скеровує його до студентів.

- Дебати відносяться до ігрових технологій, сприяють формуванню особистісних і комунікативних якостей, вмінню працювати з джерелами інформації і проводяться за попередньо встановленими правилами. Основою для організації дебатів стає заздалегідь запланована тема, студенти самостійно готуються до дискусії.

- Дистанційне навчання. Цей вид інтерактивних технологій навчання має величезний потенціал в організації навчального процесу. Дистанційні технології дають змогу поєднувати практично всі перераховані вище інтерактивні технології та використовувати в освітньому процесі. Але, для їх реалізації у студентів мають бути сформовані навички самостійної роботи, активності, самоорганізації, сформований мотиваційний фон до навчання. Дистанційне навчання має переваги і недоліки, які педагог може компенсувати, вводячи інші технології в процес навчання.

У теперішній час інноваційні технології посідають особливе місце в освіті, вони активно впроваджуються педагогами в навчальний процес, постійно доопрацьовуються і поєднуються з традиційними методами, що надає можливість підвищення ефективності їх практичного застосування.

Таким чином, впровадження інноваційних освітніх технологій є невід'ємною частиною побудови комплексної системи освіти, як особистісної, так і професійної підготовки фахівців й потребує подальшого вивчення із впровадження в освітній процес.

Список використаних джерел

1. Громова Л. П., Громова О. П. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: переваги та виклики. Сучасні інформаційні технології: теорія та практика. 2021. № 1. С. 12-17.

2. Ковальчук О. М., Ковальчук О. М. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі: сучасний стан та перспективи розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2020. № 11. С. 102-107.

3. Писаренко Т. В., Куранда, Кваша Т. К. та ін. / Стан науково-інноваційної діяльності в Україні у 2020 році: науково-аналітична записка / Київ: УкрІНТЕІ, 2021. 39 с.

УДК 378.091.2:61:004.81

КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

*Рижов Олексій Анатолійович, д.фарм.наук, професор,
зав.кафедрою медичної і фармацевтичної інформатики та ІТ,
Запорізький державний медичний університет*

Вступ. Стрімка еволюція медичної освіти вимагає інноваційних підходів до оптимізації процесу навчання та підвищення ефективності засвоєння знань. Основою системи медичної освіти європейських університетів є теорія когнітивного навантаження (CLT) [1, 2] і теорія когнітивного навчання [3], які використовуються для структурування медичних навчальних програм. Такий підхід дозволяє керувати складністю освітніх програм, враховуючи когнітивний потенціал студентів. Рекомендації AMEE Guide, відкривають шляхи інтеграції цих когнітивних теорій у сучасну медичну освіту. В якості теоретичного підґрунтя впровадження нових концепцій ми пропонуємо застосовувати положення когнітивної інформатики для інтеграції CLT і когнітивної теорії навчання з технологіями штучного інтелекту (ШІ) через спільні структури представлення знань.

Основна частина. Теорія когнітивного навантаження фокусується на управлінні внутрішнім, зовнішнім і власне когнітивним навантаженням [1] для покращення результатів навчання. У медичній освіті, де студенти мають справу з об'ємною, складною інформацією, застосування принципів CLT допомагає розробляти навчальні матеріали, які оптимізують розумові зусилля і сприяють формуванню когнітивних структур у вигляді схем. Саме в такому вигляді структурована інформація зберігається у довготривалій пам'яті.

Когнітивна теорія навчання [3] є теоретичним підґрунтям технологій, які спрямовані на активну обробку інформації, мета пізнання та осмислене конструювання знань. Положення цієї теорії підкреслюють важливість залучення студентів до активного навчання, рефлексії та контекстуального застосування основних компонентів знань у підготовці компетентних медичних працівників.

Інтеграція зі штучним інтелектом через когнітивну інформатику: конвергенція когнітивних технологій навчання зі штучним інтелектом, особливо генеративним, пропонує трансформаційний потенціал. Когнітивна інформатика забезпечує теоретичну основу для цієї інтеграції, спираючись на загальні структури представлення знань. Когнітивний граф слугує основною структурою для представлення знань як в теоріях навчання, так і в системах ШІ. Таке поєднання дозволяє створювати технології адаптивного навчання, які відображають когнітивні структури особливості сприйняття матеріалу студентом.

Інтеграція когнітивних графів відкриває нові напрямки для адаптивних технологій навчання, в тому числі:

- персоналізовані навчальні траєкторії: динамічне коригування навчального контенту на основі когнітивних оцінок в реальному часі;
- системи рефлексивного навчання: покращення мета когнітивних навичок за допомогою зворотного зв'язку, який відповідає когнітивному стану студента;
- інтелектуальні системи навчання: впровадження технологій адаптації навчально-методичних матеріалів та траєкторії навчання до індивідуальних когнітивних потреб студента;
- моніторинг когнітивного стану: аналіз психічного стану студентів у реальному часі для оптимізації стратегій навчання
- адаптивні симуляційні середовища: налаштування клінічних сценаріїв на основі аналізу когнітивних структур свідомості для оптимізації процесу навчання та успішності студентів.